Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 197. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 10-го ВЕРЕСНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 10, 1977 No. 197. VOL. LXXXIV.

СУМНА РІЧНИЦЯ

Св. п. Митрополит Амврозій Сенишин

Сьогодні, 10-го серпня 1977-го року, сповняється точно один рік часу, як у Філядельфії помер на 73-му році життя св. п. Владика Амврозій Сенишин, другий з черги Митрополит Української Католицької Церкви в Америці. Його світлій пам'яті присвячена стаття мгра Івана Скочиляса: „Пам'яті Нашого Митрополита", надрукована на 2-ій сторінці в цьому числі „Свободи".

Ріґен критикує, а Форд обороняє новий договір з Панамою

Вашінгтон. — У четвер, 8-го вересня, тобто, тільки один день після підписання нових домовлень щодо Панамського каналу президентом Джіммі Картером і панамським президентом Омаром Торріхосом Герерою, розпочалася гостра кампанія в справі ратифікації цих домовлень Сенатом.

Колишній каліфорнійський губернатор Рональд Ріґен, який минулого року старався здобути номінацію Республіканської партії на президента ЗСА, виступив проти нових домовлень з Панамою, а колишній республіканський президент Джералд Форд закликав сенаторів ратифікувати домовлення.

Ріґен, промовляючи перед Сенатською юридичною підкомісією, заявив, що якщо домовлення будуть ратифіковані і ЗСА зречуться „суверенних прав" над Панамським каналом, то панамський уряд кожної хвилини зможе знаціоналізувати канал і тоді, напевно, зростуть впливи Совєтського Союзу і Куби над самою Панамою і каналом, бо Москва далі старається ввести в життя свій „стратегічний плян" здобути контролю над Південною Америкою.

Натомість колишній президент Форд під час зустрічі з чільними республіканськими законодавцями вказував, що домовлення з Панамою запевняє, що навіть після 2000-го року, коли Панама мала б перебрати контролю над каналом, ЗСА далі відігравати-муть важливу ролю в оборонній системі каналу, як теж підкреслював, що домовлення ґарантують „невтральність" каналу і ту невтральність ЗСА матимуть право обороняти будь-якими заходами. Форд теж перестерігав, що якщо домовлення не будуть ратифіковані, то це може мати дуже неґативні наслідки на дальші зв'язки ЗСА з країнами Латинської Америки.

Лідери обох партій в Сенаті твердять, що тепер ще невідомо чи домовлення будуть ратифіковані. Міжнародні договори мусять бути схвалені двома третіми сенаторів.

Вальдгайм песимістично оцінює політичну ситуацію в світі

Ню Йорк. — Д-р Курт Вальдгайм, генеральний секретар Об'єднаних Націй, виступаючи на форумі цієї міжнародної організації у четвер, 8-го вересня, з промовою про „стан світу", назвав біжучий рік „роком зростаючого затривоження" і остеріг, що якщо не вдасться розв'язати деяких загальних питань, то 1978-ий рік може бути ще більш загрозливим.

Д-р Вальдгайм, звітуючи про глобальний стан напередодні відкриття 43-ої Генеральної асамблеї, яка має початися у вівторок, 20-го вересня, вказав на Середній Схід, Африку і Кипр як ключеві для втримання світового миру. Дух „обережного оптимізму", в якому почався біжучий рік не виправдав сподівань, сказав д-р Вальдгайм. Подаючи специфічні приклади, генеральний секретар відмітив конфлікти в Південній Африці і в Етіопії, безуспішні спроби відновити переговори в Женеві поміж представниками арабських країн та Ізраїлем і загрозливу ситуацію на Кипрі, де все ще не знайдено задовільної для турецького і грецького населення формули.

Зупиняючися довше над питанням Середнього Сходу, д-р Вальдгайм вказав на конечність негайної переоцінки і шукання альтернатив у відновленні переговорів поміж арабами і жидами. Чергова невдача у відновленні переговорів поміж цими двома сторонами може привести до нового мілітарного конфлікту на Середньому Сході, —остерігав д-р Вальдгайм.

ЛЕОНІД ПЛЮЩ НА ТЕЛЕБАЧЕННІ СВІДЧИВ ПРО ЗЛОВЖИВАННЯ ПСИХІЯТРІЄЮ В СССР

Леонід Плющ

Ню Йорк. — Зловживання психіятрією в Совєтському Союзі було темою дискусії на телевізійній програмі МекНіл-Леґрер Репорт, яку передавано в Ню Йорку та околиці на станції WNET, русло 13, в середу, 7-го вересня увечері та в четвер, 8-го вересня, ранком, і на якій свідчили українець Леонід Плющ, колишній політичний в'язень, якого совєтські власті були запроторили до закладу для умовохворих у Дніпропетровську і який тепер з родиною живе в Парижі, та д-р Маріна Войханская, колишній психіятр у Ленінграді, яка тепер також живе на Заході. В програмі брала теж участь журналістка Людмила Торн, член Комітету оборони радянських в'язнів, який подбав про зорганізування цієї телевізійної програми.

Коментатори МекНіл і Леґрер спершу коротко описали ситуацію в Совєтському Союзі, де інакомислячих саджають до спеціяльних шпиталів для умовохворих („психушок"), а відтак представили Леоніда Плюща, зазначуючи, що це „український дисидент", який довший час перебував у „психушці" в Дніпропетровську. Слова „укрїнець" та „Україна" часто повторювалися під час цілої півгодинної програми. Наприклад, коли показувано Плюща, то на телевізійному екрані його постійно ідентифіковано як „українського дисидента".

Виступ Леоніда Плюща, який говорив виключно українською мовою, а перекладач переповідав його слова по-англійському — це фактично інтерв'ю, яке було записане в Рочестері під час першого перебування Плюща в ЗСА навесні 1976-го року. В ньому Л. Плющ в подробицях описав свої переживання в „психушці",

(Закінчення на ст. 4-ій)

Українська громада відвела на вічний спочинок сл.п. Івана К. Шабельського

Джерзі Сити (І. К.). — За померлого тут 31-го серпня ц. р. на 80-му році життя видатного українського громадського й політичного діяча, члена Дирекції кооперативи „Самопоміч" у Джерзі Сиги, інженера-економіста Івана Казимировича Шабельського відбулася перша Панахида у похоронному заведенні Литвина-Литвина в Нюарку, Н. Дж., 1 вересня ц. р. Похоронну Богослужбу відправив о. д-р Ю. Шумовський, який виголосив теж прощальне слово. Промовляв з-посеред приявних тільки ред. Іван Кедрин-Рудницький, як діючий голова Української Національної Ради, прощаючи Покійного, як члена УНРади, який на 7-ій Сесії УНРади був головою фінансової Комісії та доповідав про бюджет УДЦентру. Другого дня на Панахиді промовляли: голова Т-ва Прихильників УНР у Нюарку-Ірвінґтоні К. Степовий, голова Дирекції Кооперативи „Самопоміч" в Джерзі Сиги Ю. Ференцевич та дир. Ю. Ревай, який відчитав наспілі з Европи депеші — від дружини Покійного, яка не була в силі прибути особисто, — від президента УНР в екзилі М. А. Лівицького та голови Виконного Органу УНРади д-ра Т. Леонтія. На православному цвинтарі у Бавнд Бруку о. д-р Ю. Шумовський відправив Богослужбу з Панахидою, як також перевів останній похоронний обряд. Над свіжою могилою промовляв від Управи Українського Національно-Державного Союзу (УНДС) в Америці майор К. Марущак. На похоронній тризні у парафіяльній залі Консисторії, на якій майстром церемонії був п. Ю. Ревай, промовляли: від Централі УККА дир. І. Базарко (Покійний був колись секретарем Політичної Ради УККА), — голова Головної Управи УНДС інж. П. Лимаренко, заст. голови Головної Управи Стефанія Букшована,— від Кредитової Кооперативи „Самопоміч" п. Д. Вох, — ред. М. Кучер, — від парафії церкви св. Вознесіння у Мейплвуді, членом якої був Покійний, та від настоятеля тієї парафії о. Наконечного, який у тому часі був на церковному з'їзді, промовляв п. К. Степовий. Від Укр. Лікарського Т-ва промовляв д-р І. Ярош. Близький приятель Покійного, у домі якого мешкав Покійний та який займався похороном разом із Кредитовою Кооперативою „Самопоміч", п. Мухин дякував приявним. Переведено збірку на потреби УДЦентру та семінарію ім. св. Софії. На тризні було приявних к. 80 осіб.

Організаційні справи і підготова до 29-ої Конвенції були темами нарад Окружної Управи УНС у Піттсбурґу

Піттсбург, Па. — Організаційні справи і 29-та звичайна конвенція УНСоюзу, яка має відбутися тут в травні 1978-го року, були головними темами нарад Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Піттсбурґу і околиці, які відбулися в неділю, 28-го серпня, у готелі Гілтон. Головним промовцем під час нарад був заступник головного предсідника д-р Іван Флис.

З уваги на те, що наступна конвенція УНСоюзу відбуватиметься у готелі Гілтон, д-р І. Флис і головний радний та голова місцевої Округи Андрій Джула перевірили устаткування готелю та узгіднили ряд справ з його управителем включно з цінами за кімнати, залі тощо.

Наради відкрив і ними провадив А. Джула, вітаючи на вступі д-ра Флиса і гратулюючи місцевим секретарям і організаторам за дотеперішні досягнення в організаційній кампанії. Округа приєднала досі 108 нових членів і є на добрій дорозі до виконання своєї організаційної квоти 190 нових членів в цій передконвенційній кампанії. Секретар Округи Дмитро Головатий відчитав протокол із попередніх нарад і його прийнято без змін.

Д-р Флис поінформував присутніх про сучасний стан УНСоюзу та про організаційну активність. Загальне майно установи зросло до 41,470,000 долярів, а прихід з членських вкладок дорівнює приходові з 1976-го року. УНСоюз нагородив 113 студентів стипендіями на загальну суму 16,900 дол., а з фонду наглої потреби виділено

(Закінчення на ст. 4-ій)

Демократи Кач і Квомо змагатимуться у фінальних правиборах на посадника Ню Йорку; Ґудман переміг Фарбера у республіканських правиборах

Едвард Кач

Маріо Квомо

Ню Йорк. — Конгресмен Едвард Кач, який мав підтримку нюйоркської української громади, і стейтовий державний секретар Маріо Квомо в четвер, 8-го вересня, здобули найбільше голосів у правиборах Демократичної партії на пост посадника Ню Йорку, елімінуючи 5-ох інших кандидатів, включно з теперішнім посадником Абрагамом Бімом і колишньою конгресменкою Беллою Абцуг, і таким чином змагатимуться у фінальних демократичних правиборах, які відбудуться в понеділок, 19-го вересня. Конгресмен Кач здобув 20 відсотків голосів, Квомо — 19 від., а на третьому місці опинився посадник Бім. Якщо б котрийсь із кандидатів у четвергових правиборах був одержав 40 від-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Артур Ґолдберґ очолюватиме делеґацію ЗСА на Беоґрадську конференцію

Вашінгтон. — Білий Дім інформує, що президент Джіммі Картер незабаром найменує Артура Ґоллберґа, колишнього амбасадора ЗСА до Об'єднаних Націй, на голову американської делеґації на другу фазу Европейської конференції для справ безпеки і співробітництва, яка розпочнеться в Беоґраді, Югославія, в жовтні ц. р. і завданням якої буде перевірити наслідки Гельсінкської угоди, яку в 1975-му році підписало 35 держав.

Первісно головою американської делеґації мав бути Воррен Кристофер, заступник державного секретаря, але президент Картер вирішив призначити на той пост Ґолдберґа, який під час своєї довгої політичної кар'єри теж був членом Найвищого Суду ЗСА та секретарем праці за президентури Джона Ф. Кеннеді. Коментатори вважають, що факт, що Ґолдберґ займав три вищезгадані пости переконав президента Картера призначити його на голову делеґації до Беоґраду, бо Ґолдберґ має дипломатичний досвід і часто займався питанням людських прав, тобто справою, яка буде однією з головних тем дискусії на Беоґрадській конференції, зокрема напевно буде звернена увага на порушення тих прав у комуністичних державах.

Відбулися Загальні Збори Українського Села в Ґлен Спей

Ґлен Спей, Н. Й. (А. О). — В суботу, 27-го серпня ц. р. відбулися в Українському Селі в Ґлен Спей, Н. Й., Загальні Збори мешканців цього села та околиць. Зборами провадив д-р Кекіш, а секретарював п. Олинець.

Зі звіту голови, архітекта А. Осадци та всіх референтів видно було багату й всесторонню діяльність Громадської Ради та її Ділового Комітету. За звітовий рік зроблено великий поступ у громадсько-політичній, культурній та товариській ділянках. У цьому теж році Громадська Рада стала членом УККА. Після дискусії та уділення абсолюторії уступаючому Діловому комітету обрано нові Громадську Раду й Діловий комітет під головуванням дотогочасного секретаря Ділового комітету Ярослава Гавура, Контрольну комісію, Статутову комісію та Громадський суд.

Після того архітект А.

(Закінчення на ст. 4-ій)

АНДРІЙ ГРИГОРЕНКО, ЛЮДМИЛА АЛЄКСЄЄВА, Д-Р МИХАЙЛО ШТЕРН ТА БАГАТО ІНШИХ АМЕРИКАНСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ВИЗНАЧНИХ ОСОБИСТОСТЕЙ ЗАПОВІЛИ СВОЮ УЧАСТЬ В МАНІФЕСТАЦІЇ В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНИ

Ню Йорк, Н.Й. (в.л.). — Організаційний Комітет для підготови Всеукраїнської великої маніфестації в Обороні Прав України і піддержки боротьби нескорених братів і сестер на нашій Батьківщині, який, до речі, відбув у четвер, 8-го вересня ц.р., своє поширене засідання в Домі УККА-СУА з участю понад 40 представників-репрезентантів нюйоркської Метрополії і Відділів УККА східнього побережжя, інформує, що численні громади вже зголосили свою участь в маніфестації і всі українські громади інтенсивно готуються до участи у цій преважливій акції, завданням якої є не тільки виступити активно в обороні прав України, але також, покликаючись на Гельсінкську угоду, підписану 35-ма державами світу, в тому числі урядом З'єднаних Стейтів Америки і Совєтського Союзу домагатися пошанування національних і людських прав, піддержуючи тим самим політику президента Картера оборони людських прав, яка стала інтегральною частиною американської закордонної політики від часу зміни уряду у Вашінґтоні. Такої акції вимагають від нас наші брати і сестри на Батьківщині, які в неспівмірно тяжчих від нас умовинах, продовжують вести боротьбу проти брутального комуно-московського окупанта, що нищить не тільки здобутки української культури і її діячів, але веде тотальний наступ на все, що українське. Тому, вже на самому початку засідання голова Ділового Комітету, який є рівночасно головою Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Орґанізацій Великого Ню Йорку — Метрополітального Відділу УККА інж. Євген Івашків апелював до приявних представників докласти максимум зусиль, щоб маніфестація випала імпозантно, тільки бо численна, кількатисячна участь українців забезпечить успіх і зблизить нас до наміченої мети: допомогти нескореним братам і сестрам в Україні вести тяжкий змаг проти брутальної Москви.

У маніфестації заповіли вже свою участь численні американські і українські особистості, приятелі українського народу, і представники поневолених Москвою націй, між ними відомі дисиденти Андрій Григоренко, син ген. Петра Григоренка, Людмила Алексєєва, яка особисто була знайома з багатьма українськими борцями і була членом московського Комітету нагляду за виконанням Гельсінкської угоди, відомий приятель українців і української справи д-р Михайло Штерн, який на процесі у Вінниці говорив на суді виключно українською мовою, викликаючи злість у КҐБівських суддів та багатьох інших. Очевидно Комітетові ще тяжко встановити остаточну листу визначних представників, бо як Комітет, так само Екзекутива УККА роблять всі старання, щоб на маніфестації був заступлений також Білий Дім. Вичерпні інформації про підготову до маніфестації подав мґр Іван Базарко, Екзекутивний директор УККА, канцелярія якого полагоджує багато формальностей і держить зв'язок з сусідніми Відділами та громадами. До праці включились також багато молодих професіоналістів, як наприклад, д-р Аскольд Лозинський, який підготовляв зміст інформаційних летючок, мґр Борис Потапенко, який підготовив меморандум, що його організатори маніфестації перешлють усім 35-ом сиґнаторам Гельсінкської Конференції. Крім того він має намір, у товаристві ще інших молодих людей, відвідати редакції нюйоркських щоденників, телевізійні і радіові станції та вести іншими шляхами інформаційну кампанію.

Із великою моральною і практичною допомогою організаторам маніфестації прийшли Владики наших Церков, які не тільки повідомили своїх парохів про маніфестацію, але також закликали їх і їхніх парафіян до участи. Окреме звернення і благословення учасникам переслав на адресу Екзекутиви УККА Їх Блаженство Патріярх Йосиф Сліпий (ориґінал привітання надрукований на ін-

(Закінчення на ст. 4-ій)

ЗАКЛИК

ДО УЧАСТИ У ВЕЛИКІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ В НЮ ЙОРКУ!

Продовжуючи послідовно акцію оборони національних і людських прав поневоленого Москвою українського народу, Український Конґресовий Комітет Америки, Відділи східнього побережжя — стейтів Ню Йорк, Ню Джерзі, Коннектикат і Пеннсильвенії — влаштовують у неділю, 18-го вересня 1977 р., в Ню Йорку ВЕЛИКУ МАНІФЕСТАЦІЮ У ДЕНЬ ОБОРОНИ ПРАВ УКРАЇНИ.

Маніфестація, метою якої є запротестувати перед вільним світом проти колоніяльного поневолення Москвою України та проти жорстоких переслідувань і в'язнень українських патріотів у концентраційних таборах Сибіру, насильної русифікації України і нищення Церков та культурних надбань, почнеться о год. 1-ій по полудні збіркою на 5-ій евеню і 59-ій вул. та походом по 5-ій евеню до Браєн Парку, де відбудеться політична й мистецька частина програми Маніфестації. Виступатимуть з промовами визначні американські й українські діячі.

Під час Маніфестації учасники схвалять відповідні меморандуми до американського Уряду, Секретаріяту ОН та всіх держав, які підписали Гельсінкську Угоду.

Масовий вияв нашого протесту, а теж заява непохитної солідарности з нескореним українським народом в Україні, в його боротьбі за суверенність української нації, буде доказом нашої безперебійної турботи долею українського народу та активної допомоги його визвольній боротьбі.

До численної участи у цій важливій політичній Маніфестації, господарем якої є Відділ УККА в Ню Йорку, у співпраці з Централею УККА, закликаємо усе членство і прихильників Оборони Чотирьох Свобод України із стейтів Ню Йорк, Ню Джерзі, Коннектикат і Пеннсильвенії.

Ню Йорк, Н. Й. — 8-го вересня 1977

ГОЛОВНА УПРАВА ООЧСУ

ВСІ НА МАНІФЕСТАЦІЮ 18-го ВЕРЕСНЯ В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНИ!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Домовлення з Панамою

Минулої середи президент Джіммі Картер і панамський президент Омар Торріхос Геррера, у присутності представників майже всіх держав Західньої Півкулі та видатних політичних і громадських діячів ЗСА, підписали нові домовлення щодо Панамського каналу, згідно з якими Панама до 2000-го року перебере контролю над тим каналом, але домовлення теж запевняють, що навіть після того реченця ЗСА ,,відіграватимуть важливу ролю в його обороні'', та що канал має залишитися ,,невтральним'', тобто, буде відкритий для кораблів усіх країн.

Акт підписання нових домовлень щодо каналу — це преважлива подія сама по собі. Фактично це тільки початок процесу, від успішного заключення якого залежатимуть майбутні зв'язки ЗСА не тільки з Панамою, але з цілою Латинською Америкою. Висліду цього процесу ще тепер не можна передбачити, бо хоча добросусідські відносини між ЗСА та країнами Південної Америки вимагають, щоб Сенат ЗСА ратифікував нові домовлення щодо каналу, то в тій Палаті Конгресу, як і серед американського загалу, існує досить поважна опозиція проти нового договору.

Противники цього договору твердять, що ЗСА не повинні передавати контролі над каналом в руки Панами, бо, мовляв, Америка збудувала цей канал, утримувала його протягом довгих десятиріч, що потягало за собою великі кошти, як теж твердять, що Панамський канал занадто важливий під стратегічним і економічним оглядом, щоб ЗСА зрікалися контролі над ним.

Проте, ці аргументи противників договору можна легко заперечити, бо, як згадано, нове домовлення запевняє, що ЗСА навіть після 2000-го року ,,відіграватимуть важливу ролю в оборонній системі каналу'', точніше, Америка могтиме післати свої військові частини в район Панамського каналу, якщо б невтралітет каналу був загрожений, тобто, якщо б будь-яка ворожонаставлена до ЗСА держава старалася захопити над ним контролю. Крім того, якщо Сенат ЗСА не ратифікує нового домовлення, то це може дуже негативно відбитися на відносинах ЗСА з усіми країнами Латинської Америки, які дотеперішню контролю Вашінгтону над каналом, встановлену договором з 1903-го року, вважають ,,залишками імперіялізму''. Зріст ворожих до ЗСА настроїв у країнах Латинської Америки може тільки вийти на користь ворогам вільного світу — Совєтському Союзові, Кубі та іншим комуністичним державам.

Ступневе перебрання контролі над каналом, урядом Панами, яке триватиме 23 роки — це пляноване і систематичне передання влади в руки держави, яку цей канал розділює на дві частини, але досі та держава фактично не мала голосу щодо управління тим каналом. Отже, вже сама справедливість вимагає, щоб Панамський канал, нарешті, став частиною Панами.

Треба надіятися, що Сенат ЗСА ратифікує ці нові домовлення щодо Панамського каналу, бо вони представляють собою справедливе полагодження довготривалої проблеми і в той самий час запевняють, що інтереси ЗСА будуть забезпечені.

МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ РОЗПОЧИНАЄ НАВЧАННЯ

Ню Иорк, Н. И. — Дирекція Українського Музичного Інституту інформує, що навчання в Інституті розпочалися 8-го вересня ц. р., але вписи дітей на лекції продовжуються від год. 4—7 вечором в Домівці УМІ, 136 2-га евеню (3-ий поверх). Предмети навчання: фортепіян, скрипка, сольоспів, гітара, хор і теорія музики.

ВПИСИ ДО СВІТЛИЧКИ СУА

Нюарк, Н. Дж. — Вписи й зайняття дітей від 3—5 років до Світлички СУА відбуватимуться тут в суботу, 10-го вересня ц. р., від год. 10 до 12-ої дня в примішенні церкви св. Івана Хрестителя при Санфорд евеню. Інформації можна також одержати телефоном. Телефонувати на число (201) 371 – 1916.

ДІТИ Й БАТЬКИ

Мюнхен. (П. Ф.) — Тижневик ,,Дер Шпігель'', що виходить у Гамбурзі, надрукував 15-го серпня дослід учителя про знання молодих німців (хлопців і дівчат) з недавнього минулого Німеччини, зокрема з доби диктатури Гітлера. Цей дослід може служити як доповнення до фільму про Гітлера, основаного на оригінальних документах, що збереглися в архівах після ,,Третьої імперії''. Цей фільм показує, як фальшива демагогія може захопити маси і повести мільйони людей на загибель і велику державу до руїни. Оглядаючи цей фільм, можна пригадати вплив ,,Антихриста'' на народи, як описано в ,,Апокаліпсисі'' апостола Івана Богослова.

Певно не один із глядачів фільму про Гітлера міг ставити собі питання: — Як я міг повірити обітницям ,,фюрера'', що німці мають право і силу опанувати народи світу і нищити ті нації, які Гітлерова партія визнала за ,,нижчі раси?'' Може цей фільм тих німців, що ще оправдують політику ,,фюрера'', настроїть критично до нього, і це служитиме політичному оздоровленню хвалителів тирана і його режиму.

Анкета між тисячами німецької молоді до 20 років, опублікована в тижневику ,,Шпігель'', наводить чатача на невтілині висновки. Що показує та анкета? Відповідаючи на письмі на згадані питання, хлопці й дівчата показують феноменальне незнання недавнього минулого Німеччини. Мабуть, тут вина по боці шкільних підручників з історії Німеччини і в неохоті учителів дати школярам пояснення про причини й наслідки ,,гітлерізму''.

Але є й інша причина: адже до партії Гітлера належало 12 мільйонів німців і німкень; ця партія вишколювала в своєму дусі мільйони членів організації, що мала назву ,,Гітлерова молодь''. Ці люди живуть і мають дітей, і, можливо не хочуть оповідати своїм нащадкам правди, який був ,,фюрер'' і його режим.

Тому в анкеті, надрукованій у ,,Шпігелі'', знаходимо дивовижні твердження про добу панування Гітлера і також прихильну оцінку його діяльности: мовляв, він зліквідував у Німеччині безробіття і завів порядок''. ,,Фюрер'' зліквідував безробіття, але якою ціною? Кинув робочу силу на працю в фабриках зброї, щоб почати Другу світову війну. І ті, що дістали роботу, були змобілізовані 1939 р. і знайшли вічний спочинок на полях боїв від берегів Північно Льодового океану до пекучих пісків в пустинях Північної Африки, від кордонів Еспанії до гір Кавказу.

Німецькі школярі, відповідаючи на анкету, пишуть, що Гітлер мав у своєму уряді Бісмарка (умер р. 1898)...Про пляни Гітлера створити німецьку колонізаційну область на сході Европи і про нищення ,,нижчих рас'' німецькі школярі не знають. Деякі з опитуваних твердять, мовляв, Гітлер ,,італієць'', інші припускають, що ,,фюрер'' досі живе під чужим іменем у Совєтському Союзі...

Це ,,глибоке знання'' німецької молоді про недавнє минуле свого народу може декого розвеселити, бо таких абсурдів ніяка поетична фантазія не може перевершити. Але ця анкета викликає сумні думки: адже ці молоді хлопці й дівчата незабаром, як дорослі громадяни, будуть вибирати послів до парляменту німецької Федеративної Республіки і до крайових соймів. Чи не піймаються вони на гачок інших демагогів, які обіцятимуть їм ,,грушки на вербі?''

Було б цікаво влаштувати подібну анкету в Східній Німеччині, що перебуває під московською ,,протекцією'' під назкою ,,Демократична республіка''.

Не пошкодило б якщо б учителі в українських недільних школах, що діють в різних країнах, зробили анкету між школярами, щоб вияснити, яке знання українські діти мають про недавнє минуле України.

Японці збудують піраміду в Єгипті

Токіо. — Японські університетські представники повідомили про пляни побудови версії піраміди Хеопса, поменшеної на одну сьому її величини. Це тому, щоб порівняти новітню технологію з методами будування майже п'ять тисяч літ тому. Ця піраміда буде стояти побіч великої піраміди Хеопса. Університетський представник сказав, що група науковців Васедського університету в Токіо одержала згоду єгипетського уряду збудувати нову піраміду, основна лінія якої виноситиме 69 стіп, коли Хеопсова піраміда має основну лінію на 750 стіп. а здіймається до висоти 492 стопи. Яких 8.000 робітників, головно єгипетських, розпічнуть роботу в Ґіза, поблизу Каіра, мабуть, уже в грудні.

КОНЦЕРТ РОМАНА РУДНИЦЬКОГО

Ню Йорк. — В суботу, 24-го вересня ц. р., о год. 2:30 по полудні в Карнеґі Ресайтел Голл — 154 Захід 57-ма вулиця, відбудеться концерт піяніста-віртуоза Романа Рудницького. В програмі твори: Ліста, Бетговена, Равеля, А. Рудницького, Ламбо, Балакірева.

Мгр Іван Скочиляс

ПАМ'ЯТІ НАШОГО МИТРОПОЛИТА

У ПЕРШІ РОКОВИНИ СМЕРТИ СВ. П. АРХИЄПИСКОПА-МИТРОПОЛИТА АМВРОЗІЯ

У вічність нічого зі собою не забрав,
А Його діла будуть свідчити про Нього.

Рік тому — 11 вересня 1976 р. відійшов у вічність церковний достойник великого формату й щирий український патріот б. п. Кир Амврозій Сенишин, ЧСВВ, Архиєпископ — Митрополит Філядельфійський.

На стіні вестибюля митрополичого будинку у Філядельфії приміщена ,,Шевченківська Грамота Волі'', якою Український Конгресовий Комітет Америки відзначив працю б. п. Митрополита Амврозія. В грамоті вираховано його заслуги: ,,успішна розбудова Української Католицької Церкви у ЗСА, активна участь у громадському житті, зокрема підтримка в оснуванні й особиста участь у Першому Світовому Конгресі Вільних Українців, щира прихильність до УККА й підтримка діяльности цієї нашої громадської Централі''. Так наша зорганізована громада оцінила працю покійного Митрополита.

Годі у часописній статті вповні представити багатогранну працю Митрополита Амврозія, ЧСВВ, виконану для добра рідної Церкви й українського народу. Згадаймо хоча дещо важливіше.

Митрополит Амврозій — уроджений у Старому Самборі в Україні в 1903-му році. Він, вісімнадцятилітній юнак Андрій Сенишин, вступив до манастиря Отців Василіян, прибравши собі ім'я Амврозій.

У манастирях: Крехові, Лаврові, Добромилі й Кристонополі в Україні, підготовлявся до великої праці у Христовій Церкві та до служби своєму народові. В 1931-му році Єпископ-Ординарій Перемишля, Йосафат Коциловський, ЧСВВ, рукоположив ченця Амврозія на священика. Спершу, душпастирював о. Амврозій у парафії у Варшаві, а вже в 1933-му році переїхав до ЗСА й став сотрудником у Чікаго. В цій великій парафії виявилися його здібності; ревність душпастиря-місіонера, наснага, послідовність і витривалість у праці, організаційний хист і докладна підготова до кожного початого діла. Завдяки цим прикметам зібрав він десятки тисяч душ великого Чікаго, вщепив у їх серця любов і прив'язання до свого народу й рідного обряду. Знаний є того вислів: ,,Позбавити українську людину глибокої віри у Христову Правду й відобрати її церковний обряд, вона поволі затрачує свою національну гідність і українську субстанцію''. Тому ревний душпастир-місіонер о. Амврозій, ЧСВВ, ходив від хати до хати, збирав дітей, зорганізував першу в ЗСА цілоденну парафіяльну школу Української Католицької Церкви, щоб дати рідній Церкві й народові добрих майбутніх працівників.

Скромний чернець Амврозій, ЧСВВ, виявив широкий засяг апостольського й місійного світогляду, коли організував величавий Евхаристійний Конгрес Східніх Обрядів у Чікаго в 1941-му році. Це звернуло увагу всіх католиків на нашу Церкву в лоні Вселенської Христової Церкви, прикрашеної різнорідністю форми й обрядів Богослужень, а злученої одністю віри й єдністю одного найвищого авторитету Вселенського Архиєрея, Христового Намісника. Цей Конґрес зокрема підніс престиж нашої Церкви у ЗСА. Це також звернуло увагу Апостольської Столиці на молодого єромонаха, коли шукала кандидата на єпископа помічника для тодішнього Владики Кир Константина Богачевського. Папа Пій XII вибрав на це становище о. Амврозія, ЧСВВ. Його єпископська хіротонія відбулася у Чікаго в 1942-му році. Тоді 39-літній Кир Амврозій став наймолодшим єпископом в Америці й першим консекрованим в українсько-візантійському обряді в ЗСА.

Кир Амврозій у своїй діяльності вказував дорогу священству й монашеству, а зокрема пильну увагу звертав на виховання молоді. В тій цілі став співосновником і організатором Сестер Місіонерок, які провадять середні й початкові школи, крім Сестер Василіянок і Служебниць. У Філядельфії побудував окремий манастир і доручив Сестрам вести цілоденний дитячий садочок, щоб виховувати наших малят в українському дусі. Дбайливо розбудовував і піклувався парафіяльним шкільництвом, вів широкозакроєну видавничу діяльність, сам редагував журнал ,,Ковчег'', перевидав Літурґікон і інші Богослужебні книги. Святі ікони у східньому богословії становлять велику цінність — тому, щоб спопуляризувати українську іконографію, Кир Амврозій видав багато різнорідних ікон святих. Часто говорив він, що спільні родинні молитви перед іконами святих, які по нашому народному звичаю повинні прикрашувати стіни хат, матимуть великий вплив на виховання молоді й будуть формувати її світогляд.

Невід'ємною частиною краси нашого обряду є церковний спів. Тому і про цю ділянку дбав Кир Амврозій. Організував він З'їзди-Зібрання дяків і диригентів церковних хорів, зредагував і видав платівки української літургійної музики.

З ініціятиви Кир Амврозія зорганізовано Український Допомоговий Комітет, заходами якого понад 50 тисяч наших людей знайшли захист у Америці. Так щедра рука Владики пригорнула рідних йому земляків. Мало хто знає, що постійно він посилав щедрі пожертви потребуючим в Західній Европі й в Україні, бо робив він це анонімно.

Величавий Марійський Конгрес у 1954-му році, що відбувся у Філядельфії, був влаштований заходами Кир Амврозія. Це скріпило престиж нашої Церкви, як рівнорядного чинника Вселенської Церкви.

Важливими у вихованні молоді стали Конгреси вівтарних хлопців і Марійських Дружин, які започаткував Кир Амврозій. Великі заслуги поклав він у розбудову новоствореної Стемфордської Епархії, як її перший єпископ-ординарій.

В 1961-му році став він Архиєпископом Філядельфійським і Митрополитом Української Католицької Церкви в ЗСА. За часів його діяльности на митрополичому престолі, побудовано в Архиєпархії 15 Божих храмів, а величавий собор Пречистої Діви Марії у Філядельфії є прикрасою міста, нашою гордістю, одним з найбільших храмів нашого обряду у світі. Крім того розбудова й побудова ряду шкільних будинків, манастиря Сестер Місіонерок і захоронки для дітей. Турботою Кир Амврозія було так розбудувати нашу Церкву тут, щоб у слушну пору Вона могла вислати місіонерів у вільну Україну. Повне скорбот було серце Митрополита Амврозія, коли згадав про рідний край. На радіохвилях ,,Голосу Америки'' часто пересилав він слова потіхи, свої Різдвяні й Великодні послання терплячим братам в Україні. В Божественних Літургіях при Великому Вході, завжди згадував: ,,пом'яни, Господи, страждущих братів наших в Україні''. Часто наказував духовенству й закликав вірних до молитви й відправ Богослужень за переслідуваних на рідних землях, за вірних, священиків і Архиєреїв, що карались у далеких засланнях і невільничих таборах Совєтського Союзу. Для характеристики діяльности Митрополита Амврозія наведу факт, що вже в третьому місяці після інсталяції на митрополичому престолі, скликав він конференцію, у якій взяли участь представники

(Закінчення на ст. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ПРИ ТЕЛЕВІЗОРІ

Мої дорогі земляки і сусіди з Бібрецького повіту, панство Татухи, щасливо пережили ,,Велике Затемнення'' здалеку від неспокійного Ню Йорку — на фармі, чи то пак на хуторі біля Саратоґи, як і пристоїть реєстрованим сеньйорам УНСоюзу. Гомеричні нічні сцени граблення крамниць чи підпалювання будинків на Бронксі чи в Бруклині, оглядали на телебаченні, задумано похитуючи головами та обмінюючись такими, на той приклад, коментарями:

— Говорять, — звернула увагу пані Татушиха, — що се народ темний, неосвічений, а то ж неправда! Бачиш, що робиться: спершу підпалили хату, щоб їм було видно, що й куди тягнути, а потім забралися до роботи.

— Велл, — сказав пан Татух, знявши з носа окуляри, — то ще в Старому Краю говорили, що багачеві, то й дідько дитину колише. Ось, скажемо, така телевізійна кампанія, ,,Небійсі'', чи як там, то нормально за такий ,,шов'' мусіла б заплатити грубі тисячі талярів, а нині вона має все задармо: не треба тренувати акторів, що і як мають красти, бо люди живовидячки самі крадуть, з власної доброї волі. А поліцаї стоять збоку і приглядаються, чи є порядок, чи хтось не запаркував авта в забороненому місці.

— Ой, Божечку! — сплеснула руками дорога землячка, — а чому ж вони не стріляють до такої голоти?

— Бо нема такого параграфу в конституції. Невільно! Ліворвер можна носити, а стріляти — ні. Та й небезпечно туди пхатися в такому розгардіяші, бо легко обірвати каменем по голові, чи ножем під ребро. Коли такий, скажімо, злодійчук є в акції, тоді в нього сильно нерви грають: якби притулити до нього сірничка, в сій хвилині може експлодувати! Потім, коли вже зробить свою роботу і трохи заспокоїться, тоді можна взяти його до гарешту чи потягти до відповідальности, — як пишуть газети.

— А дивись, дивись на того поліцая в баняку на голові: це він либонь записує до книжки всіх тих, що крадуть!

— Не тих, що крадуть, — повчив дружину пан Татух, — а свої овертайми собі записує: скільки годин працював, а скільки проспав у якомусь закамарку.

— Слава Богу, що на нашому давнтавні спокійно, — зідхнула пані Татушиха. — Якось не чути, щоб там грабили, палили...

— Жінко! І не згадуй мені такого проти ночі! — скомандував пан Татух і виключив телевізор.

ІКЕР

Юл. Мовчан

СКАНДИНАВСЬКІ ВРАЖІННЯ

ДАНІЯ

Колись про Данію казали, що то країна, яка на 3 мільйони людей має три мільйони свиней. Тепер данські провідники туристів нам сказали, що в Данії насьогодні на 5 мільйонів населення є 10 мільйонів свиней і аж 15 мільйонів курей.

Що це так, в цьому немає підстав сумніватися. Скрізь тут видно заможність, достатки, високу матеріяльну культуру. Причина цього криється не тільки в тому, що данці ,,працьовитий нарід'', але й те, що подібно до інших культурних народів світу, тут немає проблеми перенаселення. Усвідомлюючи собі, що територіяльно Данія досить мала країна (має всього 16,615 кв. миль площі), данці вже давно припинили зріст свого населення. Бо й справді, для чого Данії більше людей? (Це питання ще з більшим правом можна б задати Індії, Мехіко, Бангледешові, країнам південної Америки). Таж чим більше буде людей, тим менше місця залишиться для життя. Це неминучо доведе до мешканевих труднощів, проблеми забезпечення людей працею і на цій підставі, звичайно, до обниження життєвого рівня. Тому, пересічна родина в Данії має двоє дітей і лише в деяких випадках троє (про вийнятки, звичайно, не говориться).

Тому, Данія з її 7,465 дол. на рік прибутку на одну особу займає сьоме місце в світі щодо заможности, уступаючи тільки Кувайтові, Швайцарії, Швеції, Канаді ЗСА та Норвегії (у ЗСА, згідно даних ,,Фінського [illegible]'' за серпень ц. р., на одну особу [illegible] прибуток обраховується на 7,865 дол., що ставить ЗСА на п'яте місце в світі. Для порівняння зазначимо, що з усіх т. зв. соціялістичних країн Східня Німеччина, яка вважається ,,найбагатшою'' з її 4,230 дол. річного прибутку на одну особу посідає 20-те місце в світі, а ,,найпрогресивніший'' та ,,найщасливіший'' СССР з його 2,620 дол. на рік на одну особу відсунений аж на 29-те місце.)

Правда, у Данії, подібно. як і в усіх скандинавських країнах, існують великі податки. Кожен, незалежно від того де працює і скільки заробляє, мусить віддавати зі свого заробітку на податки 30 відс. (хоча цей відсоток може бути більшим — аж до 60, в залежності від величини заробітку). Але зате данець з цього має такі вигоди, яких не має, наприклад, працівник у ЗСА. Поперше, його забезпечується на випадок безробіття або непрацездатности на необмежений термін. Подруге, данця нічого не обходить платня за шпиталь чи лікарську допомогу на випадок хвороби. Потретє, нічого не коштує данця навчання в школах — включно з навчанням у вищих школах, бо за все це цілком і повністю (за вийнятком оплати за книжки) зобов'язана платити держава. Нам сказали, що навіть за похорони в більшості випадків платить держава або повністю, або, принаймні, частинно. Як видно, така система подобається більшості данців, бо ми ніде не чули на неї нарікань.

Сама назва столиці Данії — Копенгаґен — в данській мові вимовляється значно м'якше — Kopenhavn, тобто, Копенгавн. Вона складається з двох слів ,,гавн'', тобто, гавань чи пристань, та копен — назва чи ім'я торгівців, які перебували в цій гавані. Тому, що місто стоїть на перехресті і ще здавна стало великим торговельним центром, тут ще в XYII столітті добре відомий в історії Данії своїми будовами король Християн IУ-ий побудував при самій воді біржу, яка й до цього часу збереглася дуже добре. Недалеко, також при березі, міститься палац сучасної королеви Маргарити. Подібно до королеви Елисавети в Англії, Маргарита також завела моду вивішувати прапор на своєму палаці тоді, коли вона є вдома. (Тоді, коли ми там були, тобто, 6-го серпня ц. р., прапора не було видно, бо, казали, королева виїхала не то до Швеції, не то до Норвегії).

Але протилежно до англійської Елисавети, данська Маргарита, аби бути ,,ближче до народу'', кожного понеділка в своєму палаці приймає всіх, хто бажає її бачити чи щось запитати. На таку королівську авдієнцію не потрібно мати жадного ,,апойнтменту''.

Поруч палацу королеви ліворуч стоять ще два таких самих палаци — палац її матері та палац дядька (вже не живе). А посередині на майдані, стоїть на камінному п'єдесталі бронзовий пам'ятник основоположникові міста Абсалонові (Копенгаґен засновано 1167 р.). Нам сказали, що вартість побудови цього пам'ятника коштувала більше ніж цілий королівський палац (автором конструкції пам'ятника був французький архітект).

Не в меншій мірі цей ,,Париж Півночі'', як дехто називає Копенгаґен, славиться своїм Тіволі — місцем різного роду розваг та каварень, яке в дечому нагадує віденський Пратер або каліфорнійський ,,Дизні Ленд''. Про замилування данців до безжурного й спокійного життя можна б писати багато, хоч коротко це можна б схарактеризувати такою фразою: те все, що дає людині веселість та приємність, це все тут дозволено й шановано!

Та, мабуть, не палацами та Тіволі, як також не своїми знаменитими шинками, яких можна набути в майже кожній американській продуктовій крамниці ЗСА, гордяться данці. Їх заслуженою гордістю й славою є відомий на цілий світ байкар Ганс Андерсен. Без перебільшення можна сказати, що для данця ім'я Ганс Андерсен — це майже те саме, що для українця ім'я Тарас Шевченко. Цікаво, що навіть своїм життям ці два велетні літератури були схожі. Народжений 1805 року в містечку Оденсе в родині бідних батьків (батько був швець, а мати прачкою), Андерсен в юнацьких роках зазнав багато злиднів та поневірянь. Він пробував різних ,,фахів'', починаючи від гробокопача та асенізатора та кінчаючи актором провінційного театру, але ніде не міг ,,загріти'' місця. В чималій мірі на його життєвих невдачах відогравала його особисто трагедія. Маючи довгий і трохи зігнутий ніс, як також побільшену нижню губу та трохи відсторбучуючі вуха, з лиця він належав до ,,негарних'', ,,невродливих'' людей. І це, мабуть, було однією з головних причин, що за нього не хотіла вийти заміж жадна жінка, і тому він, подібно до Шевченка, до самої смерти не зазнав ,,родинного щастя'', зокрема, не мав власних дітей, яких він хотів мати і яких він так любив та для яких залишив неоціненої вартости спадок своїх невмирущих казок. Все це не раз дуже депресійно відбивалося на його ніжній душі і тому він навіть іноді, після чергової невдачі, замірявся покінчити життя самогубством. На щастя, так не сталося.

Андерсенові схотілося спробувати ще одного зайняття — літератури. Маючи замилування до писання, як також набутий життєвий досвід, він вирішив дещо з побаченого та пережитого передати на папері. І тут він знайшов те, для чого він народився. Вже перші його казки звернули увагу редакторів та видавців. Незабаром стало відомо, що в особі Ганса Андерсена Данія має геніяльного письменника. Одночасно його твори почали перекладати іншими мовами, що все більше приносило славу не тільки йому особисто, але й його батьківщині. Насьогодні його твори перекладені понад 80-ма мовами світу. В музеї його імени в м. Оденсе бачимо також книжку його творів в українському перекладі. Це — ,,Чарівні Казки'' в перекладі О. Іваненка, видані в Києві, 1955 р. (Це, мабуть, одно з останніх видань, бо твори Андерсена перекладали українською мовою ще давно перед тим).

Коли після деякого часу Андерсен знову прибув навідатися до свого рідного містечка, на майдані, де на балконі одного з будинків він мав бути, прийшла така велика маса людей, що те містечко чогось подібного ніколи не бачило. Прийшли, аби бодай глянути на свого улюбленого письменника дарма, що він і далі був клаповухим, мав подовгастого носа і трохи побільшену нижню губу. Ніхто не знає, що в ті хвилини було на думці письменника, але логічно міркуючи він напевно бодай у думці міг би запитати ту юрбу: а де ви були тоді, коли я, не маючи чим заплатити за нічліг, змушений був спати під мостами Калинборга та Галскова (містечка в Данії)? Або, будучи голодним, змушений був ходити до лісу аби назбирати ягід, тим самим пригасити голод.

Говорячи про Данію, не можна не згадати бодай кількома рядками про Герлівський шпиталь (Герлі — назва району) недалеко від Копенгаґену, який вважається

(Закінчення на ст. 4-ій)

Слава Ісусу Христу !
Ч.3604/77.

Ватикан,дня 27 серпня 1977

До
Світлої Екзекутиви
Українського Конґресового Комітету Америки
Ню Йорк, Н.Й., ЗСА.

С в і т л а   Е к з е к у т и в о   !

Велика Вам дяка за влаштування маніфестації в обороні релігійно і національно переслідуваних в Україні.

В нашій Батьківщині Україні, від майже шістьдесяток років народ зазнає важкого релігійного і національного переслідування. Відновлена в 1920-тих роках Українська Автокефальна Православна Церква була розгромлена совєтським урядом в 1929-30-тих роках. А в 1946-1949-тих роках жертвою цієї ж імперіялістичної політики впала й Українська Католицька Церква, яку совєтський уряд насильно зліквідував, включивши до Російської Православної Церкви під проводом московського патріярха, послуговуючись поліційним терором, тортурами і карами на засланні та в тюрмах супроти діячів цієї Церкви.

В наслідок цього ввесь український католицький єпископат зліквідовано; число померлих або розстріляних священиків невідоме, але в загальному приймають півтора тисячі; сотні тисяч віруючого українського католицького населення вивезено з України до лятерів, де багато з них перебуває ще й нині без права повороту на рідну землю. На всьому просторі СРСР, де колись було 3 040 наших парохій і 4 595 церков та молитовниць, немає нині ні одної української католицької парохії, ні одного монастиря, ні церковного дому. Немає ні одної української католицької школи, ні одної духовної семінарії, а всяка душпастирська праця заборонена. Всі церковні обєкти пограбовано, замкнено, понищено або частинно віддано Російській Православній Церкві. Адміністративна влада поставила Українську Католицьку Церкву поза законом.

Як живий свідок і учасник терпінь моєї Церкви та її Патріярх, що пережив муки і терпіння своїх духовних дітей та з ними сострадав, я нераз підносив голос в обороні віри і віруючих людей в Україні, зокрема на Папських Синодах, а недавно в письмі до президента Америки Джіммі Картера. Роблю це і тепер, бо до цього зобовязує мене мій уряд і до цього кличуть мене мої вірні в катакомбах,як і ті,що за свою прадідну віру згинули як її мученики.

Українську Католицьку Церкву зліквідовано в Україні урядовим указом лиш формально. В дійсності, вона існує як Церква-Мучениця із своїми вірними і священиками, які бажають визнання їм права на відкрите і законом ґарантоване існування. До нас доходять вістки, що вірні в Україні домагаються залеґалізування своїх громад,однак урядові чинники їм в цьому відмовляють, порушуючи власну конституцію і закони.

Совєтський режим порушує не лише своє власне законодавство, але і взяті на себе міжнародні зобовязання, зокрема підписані СРСР і УРСР дві конвенції про людські права з 1966 року та Акт Гельсинської Конференції про безпеку та співробітництво з 1 серпня 1975 року. Останній виразно говорить про забезпечення всім людям свободи сумління та права на релігійну діяльність. В Совєтському Союзі після покладення підписів під ці акти нічого не змінилося. Навпаки, є докази про інтенсифікацію антирелігійної боротьби і про посилене переслідування віруючих. В Україні сотні священиків, монахинь і мирян, священослужителів і вірних різних релігійних спільнот перебувають під арештом або на засланні чи живуть репресовані на маргінесі суспільного життя; їм відмовляють в приписці мешкання та дискримінують на праці. Тому і цим разом ми підносимо голос протесту в обороні переслідуваних, з якими ми творимо, по словам св.ап.Павла одно тіло, один містичний організм: "Ви ж - Христове тіло...І як страждає один член, страждають усі з ним члени"/І Кор.12,26-27/. Тому ми повинні їм помагати нашими молитвами і нашими виступами освідомлювати загал про тривале релігійне переслідування Української Католицької Церкви в Україні, щоб і для переслідуваних вибороти елементарні вимоги правди і справедливости та свободу почитати свого Творця і покланятись Йому єдиному.

З Патріяршим Благословенням

Патріярх і Кардинал

ПАМ'ЯТІ НАШОГО...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

УККА, Забезпеченевих Союзів та редактори українських часописів. Темою нарад було: справа переслідування Церкви в Україні й відзначення 70-річчя життя Митрополита — Ісповідника, який ув'язнений большевиками терпить за Українську Католицьку Церкву і за Український Нарід, який став символом українського ісповідництва й героїчної постави в обороні віри й волі. Рішено тоді, що день 18-го лютого 1962 буде „Днем Молитви і Добрих Діл", щоб вшанувати 70-річчя життя Первоієрарха Української Католицької Церкви. Видано також відповідні жетони, вислано меморіяли до різних чинників в справі терплячої нашої Церкви й її Єрархії. Митрополит Амвросій відмітив тоді, що розвиток нашої Церкви у вільному світі можна уважати наслідком заслуг мучеництва й ісповідництва Української Церкви на рідних землях.

Годі у статті перерахувати всі заслуги покійного Митрополита. Можна сміло сказати, що він трудився для рідної Церкви й народу через ціле своє життя, відрікаючись особистих світських принад, присвятився для праці у Христовому Винограднику. Він був нашим Митрополитом і залишив нам велику спадщину своєї жертвенної праці.

СВІТЛИЧКА 83 ВІДДІЛУ СУА

Ню Йорк. — Світличка 83-го Відділу СУА починає свої зайняття в суботу, 17-го вересня ц. р., о год. 10-ій ранку в приміщенні школи св. Юра. Вписи дітей передшкільного віку відбуваються перед початком кожної лекції. Інформації телефоном від год. 7—9 вечора CA 8 – 8788.

ЮВІЛЕЇ ВІДДІЛІВ ООЧСУ І ОЖ ОЧСУ

Сиракюзи, Н. Й. — У неділю, 18-го вересня ц. р., тут в залі Українського Народного Дому, при 1317 Захід Фаєтт вулиця, відбудуться ювілеї: 26-річчя Відділу ООЧСУ і 10-річчя ОЖ ОЧСУ. Головним промовцем на спільному бенкеті буде голова Головної Управи ООЧСУ ред. Ігнат Білинський. В мистецькій програмі братимуть участь: квартет „Любисток" з Торонта та місцеві ансамблі Осередку СУМА ім. „Базар" — мандолінова оркестра під дириґентурою інж. Ореста Грицика і танцювальний ансамбль „Одеса" під керівництвом Петра Луцишина. Керівником бенкету буде інж. Орест Грицик.

Увага! Увага!

МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ
повідомляє:

- З огляду на поліційне зарядження, Маніфестаційний Похід по 5-ій Авеню в Ню Йорку дня 18-го вересня пічнеться, точно, о год. 1-ій, а тому збірка буде о год. 12-ій дня.
- Рівночасно повідомляємо, що автобуси з дальших околиць можуть висаджувати людей на місці збірки (5-та Авеню між 58-60 вул.).
  Для паркування автобусів призначено 38-ма вул. між 5-ою і 6-ою Авенями.
- Закликаємо всіх учасників, а зокрема жіноцтво, прийти у вишиваних сорочках і блюзках (народні строї побажані).
- Проситься позамісцеві Відділи привезти зі собою написи з назвою своєї місцевости.

Діловий Комітет

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРК
— запрошує —
всіх Лікарів з Родинами, Гостей, Студентів та ширше Громадянство на
ОСІННЮ
ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ
яка відбудеться
в днях 8-го і 9-го жовтня 1977 року
на СОЮЗІВЦІ, в Кергонксоні, Н. Й.
В програмі: медичне симпозіюм та спільне дозвілля.
Не має доброго танку без оркестри „ТЕМПО"
Запрошує всіх — **Управа Відділу**
Проситься кімнати своєчасно замовляти в Управі Союзівки.
Ukrainian National Association Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446 Тел.: (914) 626-5641

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що несподівано, відійшов від нас у Вічність,
25-го червня 1977 р., в Аргентині,
Augustin Alvares, Villa Bolesta
наш Найдорожчий МУЖ, БРАТ та ВУЙКО
бл. п.
ІВАН ДУНАЙСЬКИЙ
народжений у Ямполі, Україна, 14-го вересня 1904 року.
ПОХОРОН відбувся 27-го червня 1977 року в Аргентині.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
В глибокому смутку залишені:
АНТОНІНА — дружина
ОЛЬГА та ПЕТРО КРАВЧЕНКО — сестра, Україна
АНТОНІНА ШКАРУПА — сестра, Клівеланд
ТАМАРА ДЕМЕР з родиною — сестрінка
ЮРІЙ та ІВАНКА ШКАРУПА — сестрінок, Клевеланд

Управа Школи Українознавства
при Парохії Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.
повідомляє, що
ВПИСИ ДІТЕЙ
на науку української мови, релігії, зайняття в дошкіллю й на курс народних танків
відбудуться
в суботу, 10-го вересня 1977 року.

Того дня, о год. 9-ій рано, в церкві Чесного Хреста в Асторії буде відправлена СЛУЖБА БОЖА в наміренню доброго здоров'я й успіхів в науці всіх учнів нашої Парохії.

Проситься ВП. Батьків Асторії й околиці привести своїх дітей на спільну молитву, а відтак до парохіяльного будинку, де вчителі будуть переводити вписи та інформувати про шкільні книжки.

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ
ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
ВІДДІЛ НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж.
переслав до Риму на
ФОНД ЇХ БЛАЖЕНСТВА ПАТРІЯРХА ЙОСИФА
суму 1,145.00 дол.
Гроші зложили:

Петро Мельник 50.00 дол., Мирослав Завицький 20.00 дол., В. Тутка у пам'ять дружини Юлії 25.00 дол., Замість квітів на могилу бл. п. Миколи Бойка: В. Девончук 25.00 дол., Б. Жеребецький, Я. Турянський, Т. Пастушенко, О. Качмарський по 10.00 дол., У пам'ять о. Крил. Василя Танчака — Василь і Зиновія Воробець 26.00 дол., Із Печива 6-го лютого 150.00 дол., Дохід із Патріярхального Свяченого 1-го травня ц. р. 810.00 дол.

УПРАВА

У пам'ять
Івана Володимира Кобзяра
Який цінив конструктивне й так же діяв,
зложили на Інститут ім. Вячеслава Липинського
у Філядельфії, Па.
300.00 долярів

Маріян і Іванна КОЦЬ

УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ

Повідомляємо українських батьків і вчительок дитячих садків, що „УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ", збірник виховних матеріялів (байок, казок, оповідань, поезій, пісень, загадок, і гор і т. д.) і методичних вказівок, як ці матеріяли стосувати у виховній практиці, ВЖЕ ПОЯВИВСЯ.

Передплатники одержать книжку поштою, інші можуть купити її в книгарнях або у видавництві: Ukrainian Children's Care Group, 16 Rivercrest Rd., Toronto, Ont., Canada. M6S 4H3. Ціна 20.00 дол.

„Українське Дошкілля" присвячене справі виховання наших малят у дошкільному віці (2-6), преважному віці основного формування характеру дитини.

„Українське Дошкілля" має 500 сторін друку великого формату, крім виховних і методичних матеріялів, є там багато оригінальних ілюстрацій (понад 80) В. Курилика, М. Левицького, Рема, В. Кондратюка і інших. Ця книжка буде не тільки великою допомогою у вихованні Ваших дітей, але й прикрасою Вашої хати.

ЯРОСЛАВ ЧУМАК,
редактор і керівник Гуртка Прихильників Української Дитини

Ділимося з Колегами-Учителями і Українським
Громадянством сумною вісткою,
що в суботу, 3-го вересня 1977 р. відійшов у Вічність
Проф. МИКОЛА НЕДЗВЕДСЬКИЙ
бувший викладач композиції і теоретичних предметів в Київській Консерваторії, останньо учитель фортепіяна, композиції і теорії у Вашінгтонському Відділі Українського Музичного Інституту.

Родині Покійного складаємо глибокі співчуття.

Президія УМІ

СКАНДИНАВСЬКІ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

найбільше модерним шпиталем світу. Ось кілька удосконалень, які застосовуються в тому шпиталі. Маючи на увазі, що колір стін кімнати, в якій лежить пацієнт, має певне значіння для його самопочуття, на вимогу цей колір може бути автоматично змінюваний. Подруге, аби вжити холодної чи гарячої води, пацієнт не мусить нічого доторкуватися: йому досить лише повести рукою біля стіни і бажання його сповнилося. Потретє, аби щось запитати пацієнта, чи дати йому якусь пораду, мед-сестрі вистачає лише натиснути відповідний ґудзик у її кімнаті і вона вже є в контакті з пацієнтом. Також за допомогою різного роду ґудзиків лікар, на випадок потреби, може зразу зупинити ліфт, щоби якнайскорше подати допомогу пацієнтові, бо в кожному доброму шпиталі інтереси пацієнта (зокрема, важко хворого) повинні бути на першому місці.

Демократи Кач і Квомо...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

сотків голосів, то не було б потреби на додаткове голосування 19-го вересня.

Правибори Республіканської партії на посадника Ню Йорку виграв Рой Ґудман, здобуваючи 60 відсотків голосів, а його суперник Беррі Фарбер — 40 від. Проте, Фарбер все одно буде на листі кандидатів під час загальних виборів у листопаді, бо він теж є кандидатом Консервативної партії.

У демократичних правиборах на президента Міської Ради Ню Йорку із 5-ох кандидатів найбільше голосів здобули теперішній президент Пол О'Дваєр і стейтова сенаторка Керол Белламі. Вони теж змагатимуться у додаткових правиборах 19-го вересня.

Стейтовий ассемблімен Андрю Стайн виграв демократичні правибори на пост президента дільниці Мангаттан, перемагаючи міського радного Роберта Вагнера мол., сина колишнього посадника Ню Йорку. Вагнер, однак, все одно буде одним із кандидатів у загальних листопадових

Рой Ґудман

виборах, бо здобув номінацію Ліберальної партії.

Дотеперішній адміністратор Гемпстеду, Н. Й., Френсис Пурселл, приятель українців, виграв республіканські правибори на пост екзекутивного директора повіту Нессов, перемагаючи теперішнього директора Ралфа Касо. Демократичні правибори на цей пост виграв стейтовий ассемблімен Ірвин Ландез, перемагаючи свого суперника Дейвида Пейреза.

ЛЕОНІД ПЛЮЩ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тортури над ним та іншими політичними в'язнями, що їх переводили совєтські лікарі за допомогою медикаментів, описав інші фізичні та психічні знущання, доконувані обслугою нібито шпиталя, а фактично спецлікарні для політичних в'язнів, згадав про переслідування властями його дружини і синів, спроби тюремних властей змусити його „признатися до вини і покаятися" та описав всі інші жахіття, за які відомі совєтські „психушки".

Д-р Маріна Войханская — яка, між іншим, минулого тижня виступала на пресовій конференції з Л. Плющем у Гонолюлю під час шостого Конґресу Світової Психіятричної Асоціяції, Генеральна Асамблея якої засудили Совєтський Союз за систематичне зловживання психіятрією для політичних цілей — підтвердила свідчення Плюща, заявляючи, що сама бачила жахливі випадки вживання небезпечних ліків та застосування різного роду знущань проти політичних в'язнів, коли працювала як лікар у спецлікарні в Ленінґраді. Відповідаючи на запити коментаторів МекНіла і Легрера, д-р Войханская сказала, що в СССР політичних в'язнів запроторюють до „психушок" тільки тому, що вони сміють мати власну думку та виступають проти порушувань людських прав совєтськими властями. Покликаючись на приклади Леоніда Плюща і Владіміра Буковського, М. Войханская твердила, що натиск світової опінії дуже ефективний, бо змусив Москву звільнити двох згаданих політичних в'язнів і дозволити їм виїхати за кордон. Вона теж позитивно оцінила згадану резолюцію Генеральної Асамблеї Світової Психіятричної Асоціяції, твердячи, що совєтські чинники таки мусять рахуватися з опінією в країнах вільного світу, як теж заявила, що Гонолюльська резолюція може вплинути на деяких психіятрів в СССР, зокрема молодшого покоління, а саме збудить у них відразу до совєтського зловживання психіятрією для політичних цілей.

Журналістка Людмила Торн, статті якої на тему „психушок" у СССР появляються в різних американських газетах і журналах, поінформувала, що під сучасну пору в совєтських закладах для умовохворих перебуває від 1,000 до 2,000 політичних в'язнів, тобто, з усіх пацієнтів у психіятричних шпиталях 10-14 відсотків — це політичні в'язні. Вона зазначила, що совєтські власті запроторюють до психушок три категорії людей, а саме, таких дисидентів, як Владімір Буковський, інтелектуалістів неросійських народів, наприклад українців, балтійців тощо, які виступають в обороні національних і культурних прав своїх батьківщин, а також віруючих, зокрема баптистів і п'ятидесятників.

Під час телевізійної програми згадано про українських політичних в'язнів Йосифа Терелю, Семена Ґлузмана та інших, які тепер перебувають у совєтських „психушках".

Комітет оборони радянських політичних в'язнів інформує, що ця програма про зловживання психіятрією в СССР буде передавана на телевізійних станціях теж в інших містах ЗСА.

АНДРІЙ ГРИГОРЕНКО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

шому місці цього числа „Свободи"). Подібне звернення і благословення Владики Мстислава, Митрополита Української Православної Церкви, прочитають на маніфестації. До речі, як інформує Екзекутива УККА, Владика Митрополит Мстислав плянує, як дозволить здоров'я, взяти особисту участь в маніфестації. Звернення і заклик до участи переслав парохам також Владика Василь Лостен, Апостольський Адміністратор Філядельфійської Архидієцезії, як також Консисторія УПЦ у ЗСА.

На засіданні пороблено також зміни у програмі, а саме: збірка учасників, як раніше було заповіджено, відбудеться на 5-ій евеню і 58-ій вулиці. Автобуси можуть під'їжджати до 58-ої вулиці, а опісля мусять від'їхати на постій на 38-му вулицю між 5 і 6 евеню. Похід, згідно із зарядженням поліції, мусить початися о год. 1-ій по полудні, а не, як раніше було пляновано, о год. 2-ій. Після короткої політичної частини в Браєнт парку (5 евеню і 42 вулиця), учасники підуть походом під совєтську місію до ОН, а не, як раніше було передбачено, під Головну Квартиру Об'єднаних Націй. Для інформації учасників маніфестації у черговому числі „Свободи" буде надрукована докладна програма маніфестації. Комітет просить усіх учасників приїжджати на маніфестацію в українських національних одягах, або бодай у вишивках, що надасть маршуючим колонам певного кольориту.

Вкінці голова Ділового комітету інж. Є. Івашків апелював до приявних представників, щоб вони, як це він висловився, „підняли на ноги громади", бо від цієї маніфестації дуже багато залежатиме, як нас як українську спільноту трактуватимуть ті чинники, прихильність яких до української визвольної справи ми хочемо здобути.

Організаційні справи...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

.,300 дол. на допомогу пошкодженим повінню членам у місті Джонставні в Пеннсильвенії. Позички від членів у формі боргових зобов'язань на покриття коштів нової будівлі зросли до 4,330,000 дол. і є всі познаки, що вони перейдуть суму 5 мільйонів дол. Відмічуючи, що всі поверхи в новій будівлі є винаймлені, д-р Флис подав детальний фінансовий звіт про будівлю. Він закінчив свою доповідь закликом до інтенсивної праці в організаційній ділянці, підкреслюючи, що намічена кількість 5,000 нових членів є реальною в передконвенційному році і що до її осягнення повинні причинитися делегати на конвенцію своєю зобов'язуючою „десяткою". Д-р Флис висловив признання Окрузі за дотеперішні організаційні досягнення, зокрема відмічуючи працю таких організаторів: Володимира Рефта із 120-го Відділу (23 нові члени), А. Джулу із 161-го Відділу (16 нових членів), п-і С. Іваницьку із 270-го Відділу і Я. Ярчака із 113-го Відділу (по 10 нових членів), Богдана Грицишина із 264-го Відділу і Патрикію Борден з 91-го Відділу (по 3 нових членів).

У дискусії забирали слово: о. Андрій Бек, К. Сачко, Д. Головатий, Я. Ярчак і п-і Борден і Когут. На запити відповідали д-р І. Флис та А. Джула.

Присутні рішили відбути чергові наради 27-го листопада ц. р. та присвятити їх всеціло організаційним справам з наміром виконати призначену квоту нових членів до кінця біжучого року.

З'ЇЗД БУВШИХ СТУДЕНТІВ ҐРАЦУ

Кергонксон, Союзівка. — В суботу й неділю, 24 і 25-го вересня ц. р., тут на відпочинково — виховній Оселі УНСоюзу Союзівці, відбуватиметься З'їзд бувших студентів високих шкіл Ґрацу і Леобену. Початок З'їзду, який матиме ділову і розвагову чистини, заповіджений на год. 3:30 по полудні. Кошти дводенного побуту: дорослі 38, молодь 23 і діти 15 долярів.

Відбулись Загальні...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Осадца, член місцевої Міської Ради. склав звіт з діяльности Єлисавети Ґеби і його, як міських радних, в якому підкреслив позитивне полагодження утримання й направ багатьох українських доріг та схвалення Міською Радою резолюції в справі Руденка й Тихого та порушення людських прав в Україні московсько-комуністичними окупантами взагалі. На цю резолюцію прийшли вже відповіді від Державного стейтового департаменту і сенатора Мейсона.

На внесення мгра М. Кіндрачука, одного з піонерів Українського Села а Ґлен Спей оплесками цілої залі, уступаючому голові архітектові А. Осадці, за його працю й заслуги в різних ділянках розбудови Українського Села в Ґлен Спей, надано звання почесного члена Громадської Ради цього ж села. Архітект А. Осадца, дякуючи за почесть, закликав всіх громадян до такої ж самої праці й цілеспрямованости, що цінувала працю цієї громади досі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7817. Гармата

Хтось звідси стріляв до гелікоптера...
Цікаво дізнатися з якої причини...
Ах, нарешті!... Чути голоси!
Ну, ось і гармата... Але чому хтось хотів би зістрілити наш гелікоптер??